

gemeente
Zoetermeer

Samenspraakverslag
Schetsontwerp Centraal Park

Januari 2018 – april 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Procesvoorstel samenspraak	4
Proces	5
Tweekolommenstuk resultaten samenspraak	7

Inleiding

Dit samenspraakverslag start met procesvoorstel samenspraak, zoals door de gemeenteraad is vastgesteld. Vervolgens is beschreven hoe hieraan uitvoering is gegeven. Als laatste is een tweekolommenstuk opgenomen waarin de inhoudelijke samenspraakreacties worden beantwoord.

Raakvlakken andere samenspraaktrajecten

In de periode vanaf februari 2018 zijn een aantal ontwikkelingen gelijktijdig in samenspraak gegaan die allen betrekking hadden op ongeveer hetzelfde gebied en dezelfde stakeholders. Het betreft het opstellen van de Nota van Uitgangspunten voor de herontwikkeling van Markt 10, de actualisatie van de Visie Binnenstad en de Schaalsprong. Door aanwezigheid van de betrokken projectmanagers en omgevingsmanager op de samenspraakbijeenkomsten konden vragen over de verschillende thema's ter plaatse beantwoord worden.

Samenspraak Nota van Uitgangspunten Markt 10

Parrallel aan de samenspraak over het schetsontwerp Centraal Park liep het samenspraaktraject over de Nota van Uitgangspunten Markt 10. Om de relatie tussen het Centraal Park en de ontwikkeling Markt 10 in samenhang te presenteren aan bewoners en organisaties, is besloten om de samenspraak over beide projecten gelijktijdig te laten oplopen. Dit betekende in de praktijk dat bijeenkomsten op dezelfde avonden werden gehouden, gesplitst in twee deelsessies waar men zich apart voor kon opgeven. De output van de bijeenkomsten is binnen de projecten uitgewisseld.

Procesvoorstel samenspraak

Een breed samengestelde werkgroep, bestaande uit o.a. vertegenwoordigers vanuit CKC, Floravontuur, Urban Art Studio, Storytellers, ondernemers en eigenaren uit de Dorpsstraat en bewoners uit het Dobbegebied, heeft onder leiding van Terra Art Projects een visie voor het Dobbegebied gemaakt. De Visie Centraal Park is op 11 september 2017 vastgesteld door de gemeenteraad.

Met het vaststellen van de Visie Centraal Park heeft de raad het college opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de (fysieke) behoeften om de wensbeelden van de deelgebieden uit het Centraal Park te onderzoeken. Verder kreeg het college de opdracht om op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken per deelgebied een projectvoorstel te maken inclusief een financiële uitwerking en samenspraakvoorstel en deze voor te leggen aan de raad. Over samenspraak werd het volgende opgenomen: *“Over de Visie Centraal Park heeft uitgebreide samenspraak plaatsgevonden, waarbij voor alle deelgebieden specifiek informatie is opgehaald. Bij het opstellen van de projectvoorstellen per deelgebied zal een omgevingsanalyse worden uitgevoerd om de direct belanghebbenden in kaart te brengen. Deze belanghebbenden zullen op niveau raadplegen worden betrokken bij de uitwerking van de deelgebieden.”*

Proces

Als niveau voor de samenspraak is “raadplegen” vastgesteld. In het samenspraaktraject is onderscheid gemaakt tussen de volgende doelgroepen:

Brede Werkgroep Dobbegebied

De Brede Werkgroep is voor alle bijeenkomsten actief uitgenodigd, omdat zij de Visie Centraal Park hebben opgesteld. Samen met hen is nagedacht over een juiste uitwerking van de Visie Centraal Park tot schetsontwerp.

Direct betrokken bewoners en organisaties

Direct betrokken bewoners zoals aanwonenden van het Dobbegebied, wijk- en buurtbewoners zijn uitgenodigd omdat zij directe gevolgen ondervinden van de herinrichting van het Centraal Park.

Bewoners en organisaties stadsbreed

Gezien de ambities voor het Centraal Park als park van de gehele stad wil de gemeente van alle Zoetermeeders weten hoe zij denken over de herinrichting van het Dobbegebied. Dat begint met het schetsontwerp. Nadat de samenspraakresultaten zijn verwerkt in het schetsontwerp, wordt deze digitaal via het DOEMEE platform op het niveau van raadplegen aan de stad voorgelegd.

Uitnodigingen

Genodigden zijn per brief en per e-mailnieuwsbrief uitgenodigd voor de bijeenkomsten. Ook zijn bijeenkomsten online aangekondigd. Daarnaast is er met ingang van 13 maart 2018 een maandelijks omgevingsspreekuur georganiseerd, waar de omgevingsmanager en een projectmanager beschikbaar zijn voor vragen over de ontwikkelingen in de omgeving van het Centraal Park. De gemeenteraad wordt standaard voor alle samenspraakbijeenkomsten uitgenodigd om te komen luisteren naar wat er leeft.

Bijeenkomsten

In verschillende bijeenkomsten is gefaseerd toegewerkt naar de uitwerking van de Visie Centraal Park tot schetsontwerp.

Samenspraakavond 15 mei 2018

- Inhoud: analyse huidige situatie Dobbegebied door bureau Sant en Co, interpretatie Visie Centraal Park, werksessie over de thema's verbinden / programma / parkidentiteit, schets vervolgproces.
- Aanwezigen zijn leden van de werkgroep Centraal Park en geïnteresseerde inwoners (totaal ca. 35 deelnemers). Voor de bijeenkomst zijn - naast de werkgroep Centraal Park - ca. 1200 omwonenden uitgenodigd.
- Vorm: plenair en werksessie en groepjes

Samenspraakavond 26 juni 2018

- Inhoud: presentatie concept-schetsontwerp door Sant en Co, reageren op concept en doorpraten over thema's programma / functies / ecologie, schetsen vervolgproces.

- Aanwezigen zijn leden van de werkgroep Centraal Park en geïnteresseerde inwoners (totaal ca. 50 deelnemers). Voor de bijeenkomst zijn - naast de werkgroep Centraal Park - ca. 1200 omwonenden per brief uitgenodigd.
- Vorm: plenair gecombineerd met wereldcafé

Samenspraakavond 11 oktober 2018

- Inhoud: presentatie definitief schetsontwerp door Sant en Co, vragen en opmerkingen
- Doelgroep: Aanwezigen zijn leden van de werkgroep Centraal Park en geïnteresseerde inwoners (totaal ca. 60 deelnemers). Voor de bijeenkomst zijn - naast de werkgroep Centraal Park - ca. 1200 omwonenden per brief uitgenodigd.
- Vorm: plenair

Afsluiting samenspraak via DoeMee van 28 maart t/m 11 april 2019

- Inhoud: raadplegen over concept Schetsontwerp Centraal Park
- Doelgroep: stadsbreed
- Vorm: online
- Aantal reacties en respondenten: 31 reacties ingezonden door 29 unieke respondenten

Twekolommenstuk samenspraak Schetsontwerp Centraal Park

Bijeenkomsten: 15 mei 2018 / 26 juni 2018 / 11 oktober 2018

Online samenspraak via DoeMee: 27 maart 2019 t/m 11 april 2019

	Opmerking / vraag	Meegenomen in schetsontwerp	Van toepassing op volgende fase	Niet meegenomen
Bijeenkomst 15 mei				
<i>Verbinden</i>	Het bestaande water is erg mooi en heeft een goede kwaliteit. Het is alleen een te groot oppervlak.	Door toevoegen eilanden en vlonder wordt oppervlakte optisch verkleind.		
<i>Verbinden</i>	Het bestaande eiland moet behouden blijven. Dit geeft een mooi uitzicht op de woningen gelegen aan dit eiland. Het idee van meerdere eilandjes maken in het water wordt als leuk idee ervaren.			Dobbe-eiland in huidige (cirkel)vorm wordt niet behouden.
<i>Verbinden</i>	Bo & Ro heeft op dit moment een redelijk goede plek in het gebied, maar zou nog op een betere plek kunnen staan. Misschien wel in combinatie met meerdere terrassen, zodat men ook keus heeft. Het is wel belangrijk om deze terrassen aan de meest zonnige kant te situeren aan het water. Zo halverwege het Stadshart en de Dorpsstraat zou ideaal zijn. Het is ook erg gewenst om er ook overdag te kunnen zitten en dat er eventueel dagactiviteiten worden georganiseerd. Bijvoorbeeld kano-verhuur of een speeltuin voor kinderen op het water.		Er zou ruimte kunnen zijn voor kleinschalige horeca en/of kano-verhuur.	
<i>Verbinden</i>	Een goede oplossing zoeken voor de geparkeerde auto's op het Marktpllein. Ondergronds parkeren is de ideale oplossing.			In de Nota van uitgangspunten Markt 10 en omgeving is opgenomen dat een ondergrondse parkeergarage zal moeten worden gebouwd.
<i>Verbinden</i>	Afwisseling van groen en water op het Marktpllein. Wel ruimte vrij houden om evenementen te organiseren. Een parkachtig Marktpllein wordt gewaardeerd door omwonenden, voor een beter uitzicht.		Exacte invulling groen en water op de Markt wordt in de volgende fase verder uitgewerkt.	
<i>Verbinden</i>	De rondgang zoals op de schets van Sant&Co aangegeven vindt men een goed idee. Het rondje om de Dobbe mag ook iets kleiner zijn. Deels over het water.	Meegenomen.		
<i>Verbinden</i>	Of het Stadshart te verbinden is met de Dorpsstraat is volgens velen niet mogelijk. De afstand hiertussen is veel te lang.	Centraal Park zou beide gebieden kunnen verbinden.		

<i>Verbinden</i>	Een ligweide in het park zal er voor zorgen dat men een langere tijd in het park door brengt. Er werd gerefereerd aan parken in Parijs waar men samen komt om gezellig te picknicken.	Meegenomen.		
<i>Verbinden</i>	Het eilandje ten zuidwesten van de Dobbe is dichtbegroeid en niet bereikbaar, niet te betreden. Het zou leuk zijn als je dit eilandje ook zou kunnen betreden.		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
<i>Verbinden</i>	Hondenpoep overlast is een bestaand probleem. Er zijn hier geen afvalbakken voor. Er is behoefte aan een hondenuitlaatplek, zodat het duidelijk is waar men met de hond kan uitlaten en de rest van de omgeving schoon blijft.		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
<i>Verbinden</i>	Vlonders langs en op het water is een leuk idee!	Meegenomen.		
<i>Verbinden</i>	Het is een idee om de Dorpsstraatkant een "historische" kant van het park te maken en geleidelijk aan een "moderne" kant aan de zijde van het Marktpllein.			Niet meegenomen.
<i>Verbinden</i>	Marseillepad mag een wat minder stenig karakter hebben > natuurlijke rand maken.	Meegenomen.		
<i>Verbinden</i>	Het Dobbepark er als één geheel uit te laten zien in plaats van de grote verschillen in de gebieden.	Meegenomen.		
<i>Verbinden</i>	Het evenement 'Zondag in het park' is een succes! http://www.zondaginhetpark.nl/ . Dit soort evenementen zijn erg gewild door de buurtbewoners. Een grotere plek is dan ook nodig.	Er is in het schetsontwerp ruimte voor grote en kleine evenementen.		
<i>Verbinden</i>	Aansluiten op fietspaden in de omgeving. In het park de fietser de ruimte geven.	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Stepstones / eilandjes / vlonders in het water vinden de meesten erg leuk.	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Verbinden van de verschillende deelgebieden is belangrijk	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Groen pantser maken	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Water doorbreken. Uitgesproken wordt de wens om dichterbij (of op) het water te komen.	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Meer en verschillende soorten zitjes in het park creëren.		Wordt nader uitgewerkt in volgende fase.	
<i>Programma</i>	Meer ruimte/faciliteiten voor kinderen om te spelen, zowel in het gras als georganiseerd met speelelementen	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Meer ruimte/faciliteiten om te sporten	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Gemotoriseerd verkeer uit het park weren			Er zal ruimte moeten blijven voor hulpdiensten en laden/lossen voor evenementen.
<i>Programma</i>	Hoe meer het een verblijfsgebied wordt, hoe minder het een	Meegenomen.		

	verbindingsbied is			
<i>Programma</i>	Marseillepad is niet mooi, maak het liever groen. De warenmarkt past erbij (combinatie is heel goed mogelijk).	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Let op dat sport en spel plekken geen hangplekken worden		Wordt nader uitgewerkt in volgende fase.	
<i>Programma</i>	Nieuwe oever direct aan het water maken aan het gehele Marseillepad t/m Bo&Ro. Rest van het Marseillepad activeren.	Meegenomen.		
<i>Programma</i>	Stroomkasten zouden veel problemen moeten voorkomen, maar er zijn er te weinig.		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
<i>Programma</i>	Iedereen wil auto's van de markt, maar iedereen wil voorkomen dat er parkeerproblemen ontstaan.	Parkeren ondergronds.		
<i>Programma</i>	Idee voor verplaatsbare elementen op de Markt, die weggehaald kunnen worden als er een evenement is. Decibellen van evenementen omlaag.		Wordt nader uitgewerkt in volgende fase.	
<i>Programma</i>	Gevels bebouwing rondom de Markt aanpassen. Straks is het plein heel mooi, maar de bebouwing blijft hetzelfde.			Wordt niet meegenomen in dit project.
<i>Programma</i>	Groen langs flatgebouwen toevoegen	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Markt bij oude dorp betrekken	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Het plein is nu ongezellig en kaal	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Parkeren onder de Markt	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Stilte / rust	Er is ruimte voor bruis en rust.		
<i>Identiteit</i>	Je kunt op dit moment niet rond lopen in het park. In het nieuwe ontwerp zou dit wel moeten kunnen (rondloop)	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Water = identiteit van de plek. Is het teveel water? Misschien	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Als je uit het Stadshart (centrum) loopt moet je iets moois zien	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Fietsers om het park leiden en niet er doorheen	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Vergroten van de illusie dat het park oneindig lijkt, onoverzichtelijk maken	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	De kerktoren is niet meer te zien vanaf de Markt			Niet meegenomen.
<i>Identiteit</i>	Bo&Ro staat in de weg			De locatie van Bo&Ro blijft hetzelfde.
<i>Identiteit</i>	Silhouet van de Dobbe moet behouden blijven			Het silhouet gaat veranderen.
<i>Identiteit</i>	Park doortrekken naar stadscentrum	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Auto's weg van de Markt	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Water deels doortrekken op de Markt		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
<i>Identiteit</i>	Sfeer als in het voorbeeld van het Wilhelmina Park	Meegenomen.		

<i>Identiteit</i>	Niet de Dorpsstraat met het Stadscentrum willen verbinden. Hiervoor is de afstand te groot. Het park moet geen doorloop worden maar een plek waar men vanuit alle richtingen naartoe wil komen.	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Kleine kiosk voor bijvoorbeeld ijsjes		Wordt nader uitgewerkt in volgende fase.	
<i>Identiteit</i>	Het park (rust) moet een contrast vormen met stadscentrum (druk)			Er is ruimte voor bruis en rust.
<i>Identiteit</i>	Geen lawaai van evenementen			Er is ruimte voor bruis en rust.
<i>Identiteit</i>	Een kermis en warenmarkt hoort eigenlijk bij de Dorpsstraat. Warenmarkt verplaatsen naar het Nicolaasplein		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
<i>Identiteit</i>	Wisseling van verschillende materialen als hout, steen, snippers	Meegenomen.		
<i>Identiteit</i>	Doorkijkjes/ diepte creëren	Meegenomen.		
<i>Uit bijeenkomst Markt 10</i>	Fraaiere Markt als parkeerfunctie verdwijnt en het een echt plein wordt	Meegenomen.		
<i>Uit bijeenkomst Markt 10</i>	Terrassen op de Markt alleen voor activiteiten overdag. Geen avondhoreca; men wil in de avonduren rust aan het plein.		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
<i>Uit bijeenkomst Markt 10</i>	Evenementen op Marktpllein: deel heeft er last van, deel vindt de reuring leuk.	Er is ruimte voor bruis en rust.		
Bijeenkomst 26 juni	Aandacht voor kunst in het gebied, zowel de huidige kunstwerken als kunst dat speciaal gemaakt wordt voor het nieuwe gebied		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
	T.a.v. faciliteiten voor de jeugd kan gedacht worden aan een bouwspiegelplaats, waterspeeltuin, klimbos en groen en water op de Markt. Als er speeltoestellen worden geplaatst, dan graag zo ontwerpen dat ze opgaan in de omgeving (liever geen toestellen in primaire kleuren).	Meegenomen.		
	Biologische warenmarkt op de Markt zou leuk zijn			Niet meegenomen.
	De brede groenstroken langs de flats aan de Markt worden door de direct aanwonenden erg gewaardeerd.	Meegenomen.		
	T.a.v. de sportfaciliteiten wordt vooral gedacht aan het creëren van ruimte om te sporten i.p.v. het plaatsen van fitnessstoestellen en het aangeven van hardlooproutes. Genoemd wordt ook het verhuren van waterfietsen of kano's. In Park Palenstein zouden meer kleinschalige faciliteiten geclusterd kunnen worden, zoals bijvoorbeeld een jeu de boulesbaan en een tafeltennistafel. Het zou leuk zijn om een vissteiger aan te leggen aan de Dobbe,	Meegenomen.		

	bijvoorbeeld ter hoogte van het Nicolaasplein.			
	Faciliteiten als openbare toiletten en een theehuis worden door sommige omwonenden gemist.		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
	Er is waardering voor het extra groen, de afscherming van de bestaande bebouwing en het plein. Fijn ook dat er zoveel extra mogelijkheden en verbindingen door het park zijn.	Meegenomen.		
	Gevraagd wordt wat er op de ligweide gaat gebeuren. Men ziet graag dat er rustige activiteiten plaatsvinden (zoals picknicken) in plaats van gebruik als voetbalveld.			Het betreft een multifunctioneel veld, dus er is ruimte voor verschillende activiteiten en evenementen.
	De suggestie wordt gedaan om het groengebied achter het Stadsmuseum meer te betrekken bij het Centraal Park door ook een doorsteek te maken vanaf het museum. Misschien kan daar bij de verkoop van het gebouw rekening mee worden gehouden.	Meegenomen.		
	Meer handhaven op fietsers in het gebied, zodat het er rustig blijft.			Er is ruimte voor de fietser in het gebied.
	Er wordt uitgesproken dat het ronde Dobbe-eiland juist uniek is voor het gebied en dat we dit soort eigenschappen niet moeten verliezen. Anderen geven aan het ronde Dobbe-eiland juist saai te vinden door zijn vorm.			Het Dobbe-eiland wordt niet gehandhaafd.
	De suggestie wordt gedaan om ook het Zuidwaarts meer te betrekken bij de routes door het Dobbengebied.		Wordt nader bekeken in volgende fase, zodat aansluitingen kloppen.	
Bijeenkomst 11 oktober	<p>Vraag Wat met de parkeeroverlast door de ontwikkeling van nieuwe woontorens? In dit project wordt gesproken over de kwaliteit van plein en Dobbepark. Dat zou betekenen dat je parkeren in nieuwe ontwikkeling oplost, dit is echter geen onderdeel van dit project.</p> <p>Antwoord wethouder (WH): <i>In het project Centraal Park was de vraag om kwaliteit te verbeteren van de omgeving Centraal Park en is het voorstel om daarom het plein vrij te maken van auto's en parkeren. Momenteel vindt een parkeertelling plaatsvindt om de parkeerdruk in beeld te brengen. Dit zal bij de ontwikkeling van Markt 10 input zijn voor oplossingen.</i></p>			Het parkeren van de Markt kan ondergronds worden opgelost in combinatie met de parkeerfunctie voor de ontwikkeling van Markt 10 en de Frankrijklaan. Dit uitgangspunt is meegenomen in de Nota van uitgangspunten Markt 10 en omgeving.
	<p>Vraag Het wordt een mooi park gevonden maar zorg is of samen met de ontwikkeling van Markt 10/Frankrijklaan de gevolgen zijn te overzien.</p> <p>Antwoord WH: <i>wil je de Markt vrij maken van parkeren dan</i></p>	Meegenomen.		

	<i>moet je de consequenties in beeld brengen voor oplossing kan worden geleverd.</i>			
	Vraag Parijsstraat is op waterkering gebouwd, oproep om rekening te houden bij plannen voor ondergrondse oplossingen. Antwoord Sant en Co (S&C): <i>Waterproblematiek is duidelijk en zal zeker onderdeel zijn van onderzoek naar mogelijkheden</i>		Wordt nader bekeken in de uitwerking van het schetsontwerp.	
	Vraag Vuurtorenplein is tijdelijke parkeerplaats, wat gaat daarmee gebeuren? Antwoord projectmanager (PM): <i>met het vaststellen van de visie heeft de raad besloten Vuurtorenplein buiten beschouwing te laten en daar later te kijken wat daar de gewenste ontwikkeling gaat zijn.</i>			De gemeenteraad heeft besloten het Vuurtorenplein voorlopig niet te ontwikkelen.
	Vraag Bewoners zijn erg benieuwd naar die ontwikkeling, er zijn al meerdere plannen voor geweest. Nu is in deze plannen weer een parkeerterrein getekend. Op welke termijn is er duidelijk voor ontwikkeling van het Vuurtorenplein? Antwoord WH: <i>laatste stap tijdens bespreken in Raad is gezegd dat wonen in bestemmingsplan is opgenomen. Bij bespreking in de Raad is destijds besloten, vanwege druk op Dorpsstraat, de locatie Vuurtorenplein tijdelijk voor parkeren te behouden. Pas als ontwikkeling in Centraal Park duidelijk is dan kan er een keuze voor het Vuurtorenplein gemaakt worden: groen, parkeren of wonen?</i>			De gemeenteraad heeft besloten het Vuurtorenplein voorlopig niet te ontwikkelen.
	Vraag Nieuwbouwtraject duurt jaren, blij als begin gemaakt kan worden gemaakt. Antwoord WH: <i>Komende 5 jaar is niet realistisch.</i>		Planning wordt in volgende fase concreter.	
	Vraag Bij ontwikkeling Park Palenstein is nadrukkelijk aangegeven dat om het huis geen bocht zou komen, daarachter zou geen fietspad komen. Antwoord S&C: <i>in Visie Centraal Park ligt pad verkeerd gepositioneerd, kan logischere fietsroute worden gemaakt en daarmee de druk van voetpad worden gehaald.</i>		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
	Vraag Aansluiting fietspad zou op deze manier niet kunnen worden waar gemaakt omdat er een belofte is gedaan. Antwoord WH: <i>geeft aan dan die toezegging zal worden uitgezocht.</i>		Wordt nader bekeken in volgende fase.	
	Vraag Hoe hard is het te maken dat er komende 5 jaar geen	Meegenomen.		

	<p>verrassingen komen?</p> <p>Antwoord WH: Vooraf wordt bij iedere ontwikkeling duidelijk gemaakt wat ambitie is, deze ontwikkeling Centraal Park is voor de buurt een positieve. Maar er moet bij iedere ontwikkeling een duidelijke afweging worden gemaakt. Transparant.</p>			
	<p>Vraag In ontwerp bestemmingsplan staat niets vermeld over iconische hoogbouw</p> <p>Antwoord WH: in visie is hoog stedelijk genoemd, wat in ontwerp bestemmingsplan staat heeft hij niet op zijn netvlies. In volgende samenspraak van Markt 10 is er de mogelijkheid om daarover te spreken.</p>			Het realiseren van hoogbouw behoort niet tot de scope van het project Centraal Park.
	<p>Vraag Projecten moeten naast elkaar kunnen ook qua investering, zijn deze projecten te realiseren?</p> <p>Antwoord WH: Het begint met een visie, als je er uit wilt komen dan moet dat kunnen maar het betekent dat het een langdurig traject is. Vanwege de financiële positie van de gemeente is het een lastige klus om allemaal te gaan realiseren. Als de Visie wordt gedragen kun je in iedere geval de plannen per fase realiseren, stapsgewijs en gecombineerd met andere ontwikkelingen. Financiële tekort maakt het een uitdaging ook voor het college en Raad.</p>	Meegenomen.		
	<p>Vraag Het plan voor een park is opbeurend, een compensatie voor de ellende van bouw (beoogde hoogbouw aan voorkant van het park). Als realisatie in stukjes wordt geknipt, hoe groot is de kans dan dat het park zoals hier gepresenteerd uiteindelijk werkelijkheid wordt? Of is er dan over 10 jaar nog steeds uitzicht op een papieren plan i.p.v. park?</p> <p>Antwoord WH: deze coalitie wil zich hard maken voor kwaliteit van de leefomgeving naast het bouwen van woningen (daarmee verdien capaciteit voor realisatie). Als plan door de buurt gedragen wordt maakt het bij realisatie wel een verschil. Draagvlak cq participatie draagt ertoe bij dat plannen worden gerealiseerd. Tussen maken van ideeën en het realiseren zit inderdaad vaak jaren maar draagvlak draagt bij tot het werkelijk realiseren. Het hangt dan niet af van één college dat op dat moment zit. Samenhang kan daarmee ook gewaarborgd worden bij ontwikkeling, en <u>niet</u> een ander college = nieuwe ideeën.</p>	Meegenomen.		
	<p>Vraag Als de weekmarkt terug gaat naar het Marktpllein</p>		Wordt nader bekeken in	

	<p>begint de situatie weer van overlast voor omwonenden.</p> <p>Antwoord S&C: <i>Contouren van de weekmarkt zijn uitgerekend, tendens zichtbaar van krimp qua omvang. Combinatie van weekmarkt met detailhandel in de stad heeft juist toegevoegde waarde. Activiteiten organiseren vraagt om goede afstemming</i></p>		volgende fase.	
	<p>Vraag Groene zuidpunt is nu in stippellijn getekend (vanaf Dobbe achter Dorpsstraat).</p> <p>Antwoord PM: <i>juist die opmerking in samenspraak heeft geleid tot uitbreiding van het plangebied.</i></p>	Meegenomen.		
DoeMee maart/april 2019	Opmerking / vraag	Meegenomen in schetsontwerp	Van toepassing op volgende fase	Niet meegenomen
	<p>Het algemene beeld van het ontwerp is dat het ten koste gaat van de rust in het gebied. De hoeveelheid gras en steigers die toegevoegd worden nodigen uit om juist meer onrust te veroorzaken. Er ontstaat door het dempen van het water minder ruimte voor watervogels. Door het opheffen van het eiland verliezen de watervogels ook een unieke plek om rustig te kunnen zitten. In het algemeen zou dit een rustige plek moeten blijven en mogen de uit te voeren ingrepen hier niet ten koste van gaan</p>	<p>Vanwege het dempen van water zal elders in het watersysteem water gecompenseerd moeten worden.</p> <p>In het Centraal Park zal ruimte zijn voor zowel rust als rumoer.</p>		
	<p>Zal die kastanjabomen alvast weghalen Er zitten veel bijzondere vogels in de bomen Kunnen de bouw goed vertragen En de bewoners van de londonstraat Kunnen dan ook mee genieten van de evenementen.</p>		Of er bomen weggehaald moeten worden zal worden bekeken in een volgende fase.	
	<p>Zouden de zieke kastanjabomen Voor 5 mei weg gehaald worden En daar verplaatsbare bakken worden neer gezet met veel bloemen Word het eindelijk levendiger en de bewoners meer uitzicht op de marktplein.</p>		Of er bomen weggehaald moeten worden zal worden bekeken in een volgende fase.	
	<p>Prachtig en een parkeergarage eronder. Wat belangrijk is. Meer ruimte creëren voor evenementen het terrein is nu te klein</p>	Meegenomen.		
	<p>Met veel belangstelling het concept schetsontwerp Centraal Park doorgelezen (en vooral bekeken). Fijn dat er na jaren van verschillende plannen nu dan toch eindelijk een definitief plan ligt. Eentje die goed uit ziet en rekening lijkt te houden met alle wensen van de toekomstige bezoekers en directe bewoners. Een bijna onmogelijke opgave, maar zoals ik nu zie toch goed gelukt. Ik hoop echter wel dat er rekening gaat worden gehouden (handhaving) met o.a. overlast van</p>		Of en op welke manier er gehandhaafd zal worden op overlast van honden zal in een volgende fase worden bekeken.	

	mensen die hier hun hond uit laten en het park gaan gebruiken als hondentoilet.			
	Morgen beginnen graag. Extra aandacht voor vogels en overige natuur tijdens deze verandering	Meegenomen.		
	Het schetsontwerp Centraal Park vertoont een afgewogen beeld van wandel-en verblijfgebied waar het ook aangenaam vertoeven zal zijn.	Meegenomen.		
	Mooi ontwerp, maar waar kan de weekmarkt zaterdags zijn kramen plaatsen?		Voor de korte en middellange termijn zal de positie van de warenmarkt niet veranderen. In overleg met de warenmarkt zal worden bekeken of dit op de lange termijn wenselijk en/of noodzakelijk is.	
	Ziet er goed uit! Lijkt wel alsof er weinig bankjes zijn in het groene gedeelte maar dit kan ik niet goed zien.		Aantal en positie van bankjes wordt in een volgende fase meegenomen.	
	De juiste plaats voor de warenmarkt op zaterdag moet nog gevonden worden. Afhankelijk hoe de ondernemers erover denken zou de Pilatusdam een hele leuke plek zijn voor de warenmarkt. Een nieuwe fietsroute door Palensteinpark? Ik zou willen voorstellen om dit in relatie te doen met in de toekomst te maken omleidingsroutes voor fietsers, welke nu de Dorpsstraat gebruiken als doorgaande fietsroute. Hierbij zou ik voorstellen ook zeker rekening te houden met een autoverbinding tussen stadshart en Dorpsstraat, b.v. via de bordeauxstraat, dumeelaan, ambachtsherenlaan, osyalaan. Gevaarlijke kruisingen, met name voor schooljeugd, voorzien van fietstunneltjes, de z.g. sleurtunneltjes zijn niet zo duur meer. Verder een prima plan, ik noem het een recreatieve verbinding, zou hier en daar om de route te verbinden wel een kiosk of iets dergelijks plaatsen.		Voor de korte en middellange termijn zal de positie van de warenmarkt niet veranderen. In overleg met de warenmarkt zal worden bekeken of dit op de lange termijn wenselijk en/of noodzakelijk is.	Autoverbindingen van en naar het Centraal Park zijn geen onderdeel van de projectscope.
	Graag wil ik reageren op het volgende: Vanuit de bijeenkomsten met de werkgroep Centraal Park is telkens aangegeven dat de noordzijde van het centraal park (de huidige markt en stadshart) een te ' grijs' en 'versteend' karakter heeft. Zo staat dit ook vermeld in het rapport. Bij het eerste schetsontwerp is rekening gehouden met deze opmerkingen en nadrukkelijke wens van niet alleen omwonenden, maar ook betrokken Zoetermeerse inwoners.		Het klopt dat het ontwerp is aangepast vanwege de wens om het plein zoveel mogelijk obstakelvrij te houden voor evenementen. In een volgende fase zal samen met de evenementenorganisaties bekeken worden hoe aan zowel	

	Bij het tweede schetsontwerp valt mij op dat het groene karakter van schetsontwerp 1 is vervangen door 'meer steen'. Dit ivm te plannen evenementen. Ik ben van mening dat het tweede schetsontwerp niet/ nauwelijks aansluit op de eerder geformuleerde wensen om het park vanaf het huidige Stadhuis/ markt te laten beginnen. Mijn voorkeur zou hebben om dat deel alsnog wat meer te vergroenen en wel zodanig dat er óók evenementen kunnen plaatsvinden. Zo denk ik bijvoorbeeld aan grastegels, of grindmatten waar gras tussen kan groeien. Hierdoor ontstaat wél een groene parkachtige sfeer, waarop óók evenementen kunnen plaatsvinden!		de ruimte voor evenementen als meer groen kan worden voldaan.	
	Het ontwerp voorziet perfect in een enorme toename van "groen" in deze betonnen omgeving. Daarnaast zorgt het voor een aangenamere aansluiting met het oude dorp. Het enige jammere is dat de parkgelegenheid op de markt verdwijnt. Ikzelf woon op het Oostwaarts. De aanpassingen (Casino, Fietsenstalling) in mijn woongebied hebben de laatste jaren al meerdere parkeergelden opgeslokt. Het wordt als bewoner van dit gebied steeds lastiger om te kunnen parkeren. Ik vind alle aanpassingen zeer mooi en goed uitgevoerd. Echter als bewoner van dit gebied wordt je nu al jaren opgezaagd met geluidsoverlast en steeds minder parkeer gelegenheid. Onder meer ook door de vele bouwvakkers die hun voertuigen ook op de nog beschikbare parkeerplekken stallen. Nogmaals ik juich alle verbeteringen in het Stadshart toe maar ik verzoek u er rekening mee te houden dat dit naast een winkel en recreatiegebied ook een woongebied is	De herinrichting van het deelgebied Markt wordt meegenomen in het project Markt 10 en omgeving, waar ook een ondergrondse parkeergarage onderdeel van uitmaakt. In deze parkeergarage worden de parkeerplaatsen die komen te vervallen op de Markt gecompenseerd.		
	Ik word over het algemeen blij van alle verbeteringen. Echter ben ik benieuwd waar de (pop-up) horeca op het Marseillepad gepland staat. Er is al ter hoogte van nr 17, 18 & 19 een brug gekomen. Ik zou het op prijs stellen als er daar rekening mee wordt gehouden. In de zin van: op het eerste gedeelte (ter hoogte van het midden rechte stuk vanaf de markt) van het Marseillepad deze bouw plannen			In het schetsontwerp is momenteel geen pop-up horeca meegenomen.
	Ik vind het een heel mooi ontwerp en kan niet wachten tot er begonnen wordt met het uitvoeren van de plannen. Ik zie niet wat er gedaan wordt met de stalling van fietsen, maar hoop dat deze stalling ook buiten het stadspark komen. Ik ben bewoner van de Londenstraat en heb een woning op de	De wens is om de openbare fietsenstalling van de Markt op te nemen in de ondergrondse parkeergarage onder de Markt.		

	<p>hoek bij Bo & Ro met een balkon aan de markt en aan de Dobbe. Ik woon daar reuze naar mijn zin, maar heb me lang geergerd aan de fietsen die beneden gestald zijn en achterbleven. Gelukkig zijn die inmiddels verwijderd, maar de beugels staan er nog steeds. Ik zou het mooier vinden als die ook verdwijnen en buiten het stadspark worden gezet, om te voorkomen dat er straks weer een hoop fietsen achterblijven in zo' n mooi park. Succes met de uitvoering van de plannen</p>			
	<p>Allereerst een groot compliment voor het voorlaatste ontwerp (met een meer groene Markt) en de manier waarop deze tot stand is gekomen: er is veel samenspraak geweest met omwonenden. Met de laatste wijziging, een meer open Markt zodat er toch ruimte blijft voor grote evenementen, wordt echter alsnog om die samenspraak heen 'gefietst'. Met deze indeling van de Markt en het nieuwe open veld op de plek van het huidige eiland ontstaan nu ineens twee ruimtes die geschikt zijn voor grote evenementen. De druk, denk dan vooral aan geluidshinder, op het omliggende gebied door grote evenementen blijft onverminderd groot of dreigt, met het nieuwe evenementenbeleid van de gemeente, zelfs toe te nemen. De waarde van een mooi park daalt snel als een derde van het jaar (inclusief opbouw en afbouw) een gebied onderdeel is van een evenement met alle overlast die daarbij hoort. Ook zal het nieuwe open veld niet groen blijven als er constant evenementen gepland worden: kijk maar naar het Malieveld in Den Haag (wat soms meer weg heeft van een knollenveld). Bij kaalslag van het groen dreigt een snelle verloedering van het nieuwe park. In het plan mis ik daarnaast de aandacht voor het beheer. Het huidige gebied wordt geteisterd door zwerfvuil, overlast door uitgaanspubliek en parkeeroverlast door evenementen. Ook missen we een plan voor hersituering van de warenmarkt: als bewoners van het Marseillepad zijn we blij als deze verplaatst wordt.</p>		<p>Het klopt dat het ontwerp is aangepast vanwege de wens om het plein zoveel mogelijk obstakelvrij te houden voor evenementen. In een volgende fase zal samen met de evenementenorganisaties bekeken worden hoe aan zowel de ruimte voor evenementen als meer groen kan worden voldaan. Ook zal met de warenmarkt worden gesproken over hun positie in het gebied.</p>	
	<p>Mooie 'groenontwerp voor het Centraal Park. De houten steigers langs het water en de doorloop vanuit het Stadshart zijn opvallende verbeteringen. Een autovrij plein siert het park enorm. Op het plein zelf is het wat mij betreft nog erg leeg. Waterstralen en twee groenvelden, that's it. Verplaatsbare loungeplekken kunnen de Markt (à la plein in</p>		<p>In een volgende fase zal samen met de evenementenorganisaties bekeken worden hoe aan zowel de ruimte voor evenementen als meer groen/water kan worden</p>	

	Lund, Zweden) aantrekkelijker maken om te gebruiken om te chillen of relaxen. Langs het Marseillepad of elders in het park kan een theehuis het parkgevoel verder versterken		voldaan.	
	Ik vraag mij af waarom er in het schetsontwerp niet de geplande woontoren van tussen de 60 en 100 meter bij de Markt staat ingetekend. Zoals ik lees in het Streekblad van 28 maart 2019 is de Gemeente echt van plan die toren te bouwen. Wees dan zo eerlijk en laat dit ook zien!			Het schetsontwerp Centraal Park richt zich op de openbare ruimte bij de bebouwde omgeving, niet op de woongebouwen zelf. Wel zijn de mogelijke rooilijnen van de nieuwbouw ingetekend in de schetsen, zodat de openbare ruimte daar zorgvuldig op aansluit (vooral voor deelgebied Markt).
	Gelieve bij het nieuwe ontwerp rekening houden met de bewoners van de Londenstraat, welke uitkijken op de markt. Hedendaags zien wij als bewoners al bijna niets meer door de bomen die echt te hoog worden. Wij als bewoners zijn hier komen wonen voor het uitzicht, en de evenementen die er plaats vinden op de markt. Gelieve dus GEEN hoge bomen plaatsen		De hoeveelheid en type bomen , evenals de locatie ervan, zijn onderdeel van een volgende fase.	
	Hopelijk blijft wel de warenmarkt in dit gebied. Nog meer evenementen op de Markt? Hopelijk geven deze dan niet nog meer geluidsoverlast voor de omwonenden!!!	In het Centraal Park is ruimte voor rust en rumoer. Ook de warenmarkt kan er worden gehouden.		
	Wat een ontzettend mooi plan! Ik hoop echt dat dit zo uitgevoerd gaat worden!	Meegenomen.		
	Zoals u ongetwijfeld zult weten broedt er nu al voor het 4e seizoen een slechtvalkpaartje op de voormalige stadhuistoren in een nestkast aan de oostzijde. Tegenover deze locatie wilt u een nog veel hoger gebouw plaatsen wat de locatie voor de slechtvalken minder geschikt kan maken. Zij kiezen immers een locatie met vrij zicht en dat is meestal het hoogste gebouw. Bij de verbouwing tot woontoren de Kroon ben ik nauw betrokken geraakt vanwege het broedpaar slechtvalk omdat deze niet verstoord mag worden. De verbouwing tot woontoren is dan ook nauw afgestemd met de broedcyclus van de slechtvalk zodat ze in alle rust hun jongen kunnen groot brengen. Dit in samenwerking met Dura Vermeer die op ons initiatief de nestkast heeft geplaatst en Buro Mees Ruimte en Milieu. De			De woningbouw Markt 10 en omgeving is geen onderdeel van het project Centraal Park.

	<p>hoogte van de nieuw te bouwen toren op korte afstand van de "Kroon" is dus een bezwaar en bovendien zullen bouwactiviteiten eveneens moeten worden afgestemd op de broedcyclus van de slechtvalken. Daarvoor is door Dura Vermeer in samenwerking met de stadsecoloog, Buro Mees en ondergetekende al een uitgebreid protocol ontwikkeld. Ik verneem graag hoe u hier mee om denkt te gaan.</p>			
	<p>Ik vind het ontzettend zonde als ook hier weer hoogbouw wordt neergezet. Een mooie verbinding tussen de Dorpsstraat en het Stadshart juich ik zeer toe. Maar dat zou op een veel mooiere, leukere en gezelligere manier kunnen, door historiserende laagbouw te realiseren, met steegjes en een leuk pleintje. Als mooi voorbeeld waar dat recent nog is gedaan verwijs ik naar het oude centrum van Leidschendam. Er is nog genoeg plek rond het centrum om ergens anders woontorens te bouwen. Veel liever zie ik dat nu juist eens ons mooie dorp wordt uitgebreid richting het Stadshart, in plaats van andersom</p>			<p>De woningbouw Markt 10 en omgeving is geen onderdeel van het project Centraal Park.</p>

1. De bewoners hebben een aantal samspraakbijeenkomsten gehad en ik vind het onverteerbaar dat onder het mom dat er 'samspraakbijeenkomsten' worden/zijn gehouden, men zeer enthousiast is binnen de gemeente dat zij dit doen. Op zich beschouwd klopt dat wel natuurlijk, maar in de praktijk blijkt dus dat er totaal niets van klopt! De bewoners worden aan het lijntje gehouden, er wordt hen 'een "torenhoge' torens gepresenteerd, met schaduwwerking en al en dan hoor je achteraf dat we dat nog niet hadden mogen zien en dat het nog niet aan de orde is. En er zijn tegenstrijdige beelden getoond aan de gemeenteraad en aan de bewoners, dus hoe betrouwbaar is de informatie dan nog wel? Foutje bedankt, zeggen we dan, maar intussen zijn de gemoederen behoorlijk aangewakkerd en er is menigeen uit de buurt hier furieus om. En ook terecht!. Ik heb telkens gevraagd aan de wethouder en aan de nodige ambtenaren of de Visie Centraal Park óf is het nu 'Central Park', (daar zijn de meningen ook nog over verdeeld, daar we gewoon in Nederland wonen), waar nu Markt 10 onder viel met het huidige bestemmingsplan wat juist is vastgesteld, maar ik kreeg daar nooit een duidelijk en helder antwoord op. Alleen maar dat het 'deelplannen' zijn en dat het nog helemaal niet aan de orde is op dit moment. De bewoners was ons verteld en toegezegd dat we nog de foutief gepubliceerde 'Annotatie van de uitgangspunten van Markt 10' aan de bewoners gestuurd zou worden, waarop wij weer konden reageren. En de informatie heeft elkaar gewoon gekruist, kan dan worden gezegd, maar ik vind dit procesmatig en procedureel gezien gewoon heel slecht en ook nu blijkt maar weer, dat de bewoners gewoon voor een voldongen feit staan en het wordt je gewoon opgedrongen. Hoezo participatie? Wat zegt dat dan nog? Mij absoluut helemaal niets, want het stelt eigenlijk helemaal niets voor. Er staat dan opeens in diverse kranten een of meerdere artikelen te lezen over de bouw en komst van 2 torens, waarvan 1 op de Frankrijklaan en 1 op de Markt 10, met de opmerking van de wethouder dat het algemeen belang voor gaat dan het bewonersbelang! Waarom houden wij in hemelsnaam dan die bijeenkomsten nog, want het is geen samspraak, maar er wordt de bewoners gewoon wat verteld en niet meer dan dat. We worden gewoon monddood gehouden, maar dat vind ik niet in de haak en correct om zo met de inwoners van Zoetermeer om te gaan. De presentatie van buro Sant en Co was fantastisch en geweldig om te zien, dat De Markt er groener uit gaat zien, met water en meer bomen. Maar daar zie ik hier totaal niets van terug. Ik sprak de man van Sant en Co en liet hem ook merken dat ik laaiend enthousiast was, maar ik vroeg hem of hij er van op de hoogte was dat er ook een toren komt op de Markt en 41 evenementen rondom de Dobbe? Hij reageerde zeer verbaasd en zei me dat hem dat nog nooit was gemeld. Kijk en dat getuigt nu van de wijze waarop de gemeente nu omgaat met de opdracht om zo iets te schetsen, maar géén rekening houden met het aantal van 41 evenementen! Onbegrijpelijk vind ik dat van de ene kant en van de andere kant verbaast het me niet. Want de gemeente pompt heel veel geld in allerlei onderzoeken, plannen, schetsontwerpen etc. en men bepaalt uiteindelijk toch zelf hoe het gaat worden, of men het leuk vindt of niet. Men vraagt zich echt niet af of de omwonenden hier nou zo van gediend zijn dit te moeten accepteren. Buro Sant en Co verdient wat mij betreft een pluim, maar die krijgt vermoed ik gewoon het nakijken, net als de plannen van de Culturele As en noem maar op. En wat de bewoners van de Engelandbuurt hier van gaan vinden om nog meer evenementen onder hun balkons en uitzicht te krijgen, vraag ik me af, maar daar heeft de gemeente geen boodschap aan. De gemeente denkt alleen maar om zichzelf nog beter op de kaart te zetten, aan de bruis, de lusten er van, maar niet de lasten. Men overziet de consequenties gewoon niet de uitbreiding van het aantal evenemtenten, de parkeerdruk van bezoekers aan het Stadshart, de evenementen, de warenmarkt, de terrassen, de komst van de Boerderij, geen voorzieningen voor de fietsers, want dat moeten de organisatoren maar oppakken. Maar handhaven ho maar! Dit is toch de omgekeerde wereld? Men moet toch eerst eens kijken of het mogelijk is, met alle middelen die er zijn, zónder subsidie te verstrekken aan organisatoren, met het genoeg kunnen inzetten van handhavers, ODH, etc. en dan echt de belangenafweging toe te passen bij het verlenen van vergunningen of alles dan echt haalbaar is? Alles kost gigantisch veel geld en wij betalen er met zijn allen aan mee, vergeet dat niet!

Ik heb meegedaan aan de samspraakbijeenkomsten van het Schetsontwerp Centraal Park. Ik heb de heer Santenhage van Buro Sant en Co gemeld dat ik het een prachtig mooi Schetsontwerp vond. De Markt werd met het eerste ontwerp autoluw op de Markt met veel meer groen en zelfs waterpartijen! Geweldig! Niets liever dan dat zei ik hem!. Ik vroeg hem het volgende: "Bent u er van op de hoogte van het feit dat er 41 evenementen zouden (moeten kunnen) worden gehouden? En daarnaast ook op het Nicolaasplein -die nog eens apart valt onder de nieuwe evenementenregeling van de Dorpsstraat- met nog eens in totaal 45 evenementen?" De heer Santenhage reageerde heel verbaasd, want dat was hem nooit verteld. Dat verbaasde mij ook niet, want anders had hij dat nooit de eerste schetsontwerp met waterpartijen laten zien. En dat blijkt nu ook wel, want er komt t.o.v de huidige situatie wel meer groen op de Markt -wat ik overigens fantastisch vind- met ook wel wat water (een soort bedriegertjes), want er moeten natuurlijk gewoon evenementen worden gehouden! Waarom? De Markt kan wel ooit gebombardeerd zijn als evenemementemterrein, maar daar kan toch ook weer vanaf geweken worden? Zoals ik het nu bekijk, is er rondom de Markt ook volop gras, zo ook aan de zijde van de Engelandlaan. En wat ik kan zien dat er ook daar evenementen gehouden kunnen worden. Heel fijn voor de bewoners van de

Engelandlaan en de Parijsstraat! Een evenement pal onder de balkons en voor hun neus! Hoe komt men bij de kelderboxen aan de zijde van de Markt? Men stapt gelijk in het gras als de bewoners aan de Marktzijde de toegangsdeuren van de kelderboxen willen ingaan of verlaten? Daar is namelijk niet over nagedacht. De rondgang van de Dobbepas is een voortborduursel van de Culturele As, zodat de gemeente deels toch haar zin heeft. Met zelfs bomen op de trap, waarvan ik afvraag hoeveel grond deze bomen krijgen. Net zoveel als de huidige bomen op het Marseillepad, die bijna omvallen, daar de wortels niet diep genoeg kunnen wortelen? En waarvan de wortels de afgelopen weken deels zijn verwijderd, vanwege de worteldruk die de klinkers omhoog duwden, omdat ze geen ruimte meer hadden?. Verder dan de waterkering kunnen de bomen ook niet groeien, dus ben ik ook zeer benieuwd hoe dat straks in de nieuwe situatie zal worden? Want dat is eigenlijk gewoon zonde bomen plaatsen die gewoon niet de ruimte krijgen om te wortelen zoals het eigenlijk hoort. In totaliteit vind ik het een mooi prachtig Schetsontwerp, maar er is wel weer net even een andere draai aan gegeven ten gunste van de gemeente en organisatoren van Evenementen. Men heeft het ook steeds over een stadspark, Centraal Park, maar een echt stadspark zoals bijvoorbeeld in Londen is prachtig, dat kan hier toch ook midden in het centrum? Waarom moet het allemaal zo bruisen, een Centraal rustpunt in het Centrum is o zo belangrijk! Neem dat eens mee in de overweging om dit plan definitief ten uitvoer te brengen.

Reactie gemeente:

Het traject van het uitwerken van de Visie Centraal Park tot schetsontwerp is een zelfstandig traject geweest. Echter, vanwege de nabijheid van en samenhang met de ontwikkellocaties Markt 10 en Frankrijklaan en de parallel lopende plannings van beide projecten is ervoor gekozen om de samenspraak gelijk te laten oplopen. Wel werden de twee projecten steeds op een ander tijdstip (op dezelfde avond) behandeld, zodat aanwezigen ook bij één onderdeel aanwezig konden zijn.

Het klopt dat het schetsontwerp Centraal Park na de eindpresentatie op 11 oktober is aangepast vanwege de wens om het plein zoveel mogelijk obstakelvrij te houden voor evenementen. In een volgende fase zal samen met de evenementenorganisaties bekeken worden hoe aan zowel de ruimte voor evenementen als meer groen kan worden voldaan. De bepaling hoeveel evenementen er in Zoetermeer (en het Dobbegebied) toegestaan zijn (in de evenementenregeling) staat los van het schetsontwerp Centraal Park.

Het is belangrijk dat voor de uitvoering van het ontwerp wordt gekozen voor een soort bomen dat goed kan groeien in het gebied. In een volgende fase wordt hier aandacht aan besteedt.

Het uitgangspunt dat er in het Centraal Park ruimte moet zijn voor zowel rust al rumoer is meegenomen in het schetsontwerp.

2. Ik wil een reactie geven op het schetsontwerp van het Centraal Park. Graag wil ik beginnen met de opmerking dat ik het een heel goed plan vind die parkeergarage onder de Markt. Meer groen in Zoetermeer is ook mijn idee. Dus als hiermee morgen al begonnen wordt dan ben ik wel een voorstander (en begin dan direct na de zomer want als er een beetje wordt doorgewerkt, dan kunnen de evenementen in de daarop volgende zomer weer gewoon doorgaan). Ik was 11 oktober 2018 helaas verhinderd en kon niet bij de bijeenkomst zijn. Maar ik heb recent begrepen dat door de gemeente en Sant & Co na deze datum nog aanpassingen zijn gedaan op het uiterlijk van het Marktpllein. Dit naar aanleiding van de wens (van organisaties/evenementenbeleid) om hier meer ruimte te houden voor evenementen. Ik vind het superleuk die evenementen, mij hoor je niet zo snel hierover klagen, zolang wij hierover ook goed geïnformeerd worden en wij weten wat er speelt in onze achtertuin dan kunnen wij er ook rekening mee houden. Ik vind het alleen jammer dat nu de tekeningen blijkbaar gewijzigd zijn ten opzichte van 11 oktober 2018, ik deze gewoon niet kan vergelijken. Want na diverse malen vragen en nog eens vragen heb ik niet de besprekstukken en tekeningen gekregen die toen zijn gepresenteerd. Dat vind ik toch wel een beetje raar. Ik dacht dat we een soort werkgroep hadden gecreëerd waarin wij mochten meedenken en hierover te communiceren. Maar opeens ligt er dit voorstel en mogen we weer hierop reageren maar vergelijken met het voorgaande kan ik dus niet. Best wel een vreemde manier van het communicatieproces, maar dat is mijn mening. Maar er zijn toch ook een paar kanttekeningen en dat is dat ik heb begrepen dat halverwege ons appartementencomplex aan de Parijsstraat een waterkering gesitueerd is en dat het graven onder de Markt hierop van invloed kan zijn op ons complex. Uiteraard gaan wij ervan uit dat een terdege onderzoek en berekening zal worden gedaan zodat onze flat niet bij de werkzaamheden onder druk komt te staan en de scheuren in onze gevel schieten, maar het kan maar gezegd zijn. Voor wat betreft het ondergronds parkeren is het wellicht ook een idee om onder de grond van de Parijsstraat (dus aan de achterzijde van het appartementencomplex) parkeerplaatsen te bouwen. Dit zou nog meer mogelijkheden/oplossingen geven voor de parkeerproblematiek met de nieuwe flats en de werkgelegenheid in de omgeving zodat die ook hun auto kwijt kunnen in de omgeving. Een autoloos centrum is natuurlijk fijn maar niet realistisch. Mensen blijven toch hun auto's hebben en houden. Ik zou ook willen voorstellen om een fietsen-/brommerstalling onder de Markt te plaatsen met de ingang hier naartoe vanaf de Frankrijklaan. Niet vanaf de Markt omdat de overlast hier nu al erg groot is (vooral in de weekeinden) door het stappende publiek die het hier blijkbaar heel gezellig vind. Meer camera's in de stad vind ik ook een prima idee, graag ook in de nieuwe parkeergarage maar ook op en nabij de Markt. Wanneer met de uitgraving en later de bouw van de parkeergarage wordt gestart zullen wij bewoners te maken gaan krijgen met een enorme bouwput voor onze deur en ik verwacht dat wij daar zeker last van gaan krijgen. Daar is geen ontkomen aan. Ik heb werkelijk geen idee hoe lang de werkzaamheden zullen duren maar wellicht zou bijvoorbeeld per 1 oktober kunnen worden gestart (dan zijn de meeste evenementen hier al geweest) en kan wellicht voor de dan aankomende lente/zomerperiode hier weer evenementen worden georganiseerd. Als met de parkeergarage wordt gestart dan lijkt het mij ook heel logisch dat het dak van de parkeergarage (waarop wij ons uitzicht hebben) meteen wordt ingericht zodat dan ook direct die uitstraling van het Centraal Park direct zichtbaar wordt. En niet dat na deze bouwperiode gestart wordt met de bouw van de woontoren en de Markt opeens gebruikt gaat worden als bouwplaats. Zoek daar alsjeblieft een andere plek voor. Het lijkt mij heel zinnig dat hierover ook van tevoren goed wordt nagedacht en dat de overlast zo mogelijk wordt beperkt voor de huidige bewoners. Nu heeft de gemeente en Sant & Co dus de tekeningen aangepast van de Markt maar waarom is niemand naar de huidige situatie komen kijken in plaats van een paar aanpassingen maken achter een tekentafel. Want er zijn namelijk deuren op de Markt die leiden naar de bergingen en de appartementen van de Parijsstraat en ook de Londenstraat. Ik zie wel mooie grasstroken aan de zijkant maar nergens zie ik paadjes getekend die naar de deuren leiden van ons complex. Het zullen misschien wel futiliteiten zijn maar dat denk ik niet want wij moeten hier toch onze fietsen in de bergingen zetten en er ook zo af en toe uithalen. En om dan over het gazon te lopen lijkt mij niet de bedoeling. Verder heb ik een beetje mijn bedenkingen over grasvelden. Ik vind het prachtig hoor, hoe meer hoe beter. Maarrrr.... de gemeente heeft heel veel moeite met het onderhouden van het gras. Wanneer er evenementen plaatsvinden (kijk maar naar het Dobbe-eiland of het Nicolaasplein) dan worden voertuigen of andere materialen hierop neergezet en in heel veel gevallen wordt het beschadigd of vernield. Weken later komt de gemeentedienst die over het groen gaat eens kijken en doet vervolgens of helemaal niets of plant over een aantal weken in dat er gezaaid kan worden, vervolgens gebeurt er nog maanden niets omdat het of te droog of te nat is of dat de vogels de zaadjes hebben opgepikt. Maar het wordt er niet mooier op. Ook wordt het gras tijdens evenementen niet beschermd maar ook wordt er niet op toegezien dat dat gebeurt. Dus gras is leuk als het voor de sier is en als je er in kunt liggen of misschien een balletje kunt trappen. Maar als er echt evenementen op gehouden worden dan is het gewoon te kwetsbaar en gaat het kapot en dat is zonde en ook te kostbaar. Ik zou vragen of Sant & Co hier nog eens heel goed naar gaat kijken welke andere betere oplossingen kunnen worden aangedragen hoe je kunt omgaan met een evenemententerrein. Een eerder voorstel is geweest dat het voor zo'n terrein waar ook evenementen plaatsvinden, je beter nog een mobiel park op het terrein kunt creëren. Wanneer met de groene inrichting van de Markt wordt begonnen (nogmaals, volgens mij kan dat best wel direct nadat het dak van de parkeergarage erop is

gebouwd), is het ook een idee dat daarna het Marseillepad hierin wordt meegetrokken in de eerste fase. Dat de rest later volgt lijkt mij meer dan logisch maar dan heb je wel al meteen een mooie start en een soort lint waar men kan vertoeven. De rest van het park en de Dobbe zou dan in een volgende fase kunnen worden beetgepakt. Ik begrijp dat niet het hele gebied meteen kan worden opgepakt. Nadat het Marktpllein groen is ingericht, zou gestart kunnen worden met de bouw van de andere appartementen. Veel suc6 verder met het uitwerken van alle plannen en ideeën.

Reactie gemeente:

Het klopt dat het schetsontwerp Centraal Park na de eindpresentatie op 11 oktober is aangepast vanwege de wens om het plein zoveel mogelijk obstakelvrij te houden voor evenementen. In een volgende fase zal samen met de evenementenorganisaties bekeken worden hoe aan zowel de ruimte voor evenementen als meer groen kan worden voldaan. De gemeente publiceert alleen door het bevoegd gezag vastgestelde stukken op de gemeentelijke website. Daarom zijn eerdere (concept)versies daar niet terug te vinden.

T.a.v. de waterkering en het graven onder de Markt zal zeker uitvoerig onderzoek worden gedaan naar de (on)mogelijkheden. Het is op dit moment geen onderdeel van de plannen om ook een ondergrondse parkeergarage aan de achterzijde van de Parijsstraat aan te leggen. De parkeerkeergarage onder de Markt zal enerzijds de parkeerders voor het nieuw toe te voegen programma op de locaties Markt 10 en Frankrijklaan opvangen en anderzijds de vervallen parkeerplaatsen in de omgeving compenseren. We verwachten dat door het aanleggen van deze garage de parkeerdruk niet zal toenemen. In de eerste voorbeelduitwerking van de parkeergarage is ook ruimte opgenomen voor (brom)fietsen. De in- en uitgangen voor (brom)fietsers zullen mogelijk in de hoeken van het plein worden gesitueerd, zodat de (brom)fietsers zich zo min mogelijk over het plein hoeven te bewegen.

Het is inderdaad de bedoeling dat het dak van de parkeergarage (de Markt) meteen ingericht wordt volgens het (schets)ontwerp Centraal Park. De vormgeving van de toegangen tot de bergingen van de appartementengebouwen wordt in een volgende fase meegenomen. Ook het zoveel mogelijk geschikt maken van de grasvelden voor evenementen komt in een volgende fase aan de orde. M.b.t. de beheerlasten is het onderhoud van het groen meegenomen in de eerste ramingen.

3. Ten eerste complimenten aan alle betrokkenen voor het opstellen van uitstekende uitgangspunten en een goede analyse! Om mijn reactie enigszins kort te houden volgen hier een aantal kritische noten op het plan gevolgd door een verbetervoorstel. Kritische noten 1. De analyse spreekt over de grote maat van het wateroppervlakte en de negatieve barrière die het water vormt in de verbinding tussen Stadshart en Dorpstraat. Echter is de verkleining van het wateroppervlak in het huidige plan bijna nihil. 2. Het ontbreken van een fijnmazige padenstructuur belemmert een dwaalmilieu waar de bezoeker gemotiveerd wordt het gebied te gaan ontdekken. Hoewel het Rondje Grote Dobbe hieraan bijdraagt is dit beperkt “mazig”. 3. Het gebied aan de overzijde van de nieuwe brug aan Marseillepad wordt niet in het plan benoemd of aangepakt. Dit is het gebied dat vanaf Marktplein ervaren wordt als “de overkant” en moet vanaf Marktplein aantrekkelijker ervaren worden om zowel een dwaalmilieu als verbinding te stimuleren. 4. In het plan wordt terecht gesproken over de beperkte aantrekkingskracht van het, in potentie aantrekkelijke, park. Het aantrekken en betrekken van het park zal vooral vanuit de stad moeten komen. Verbetervoorstellen 1. Verkleining wateroppervlak tussen “de overkant” en Marseillepad Het aanleggen van een strook groen vanaf de hoorn van “de overkant” naar de bocht in het Rondje Grote Dobbe halverwege Marseillepad. Verkleining van het wateroppervlak creëert meer ruimte voor aanvullende paden ter bevordering van een fijnmazige padenstructuur en draagt bij aan de ervaring van “de overkant”. Door een terras te plaatsen op deze strook is vanaf Marktplein “de overkant” te ervaren als levendig. De mensen en gezelligheid, zichtbaar vanaf Marktplein, vergroten de levendigheid en aantrekkingskracht vanuit het Stadshart voor “de overkant”. 2. Vergroten dynamiek bij Marseillepad In het plan functioneert Marseillepad als een doorgang met één loop en één fiets route waarbij de voetganger “afgescheiden” zit op het pad tussen water en watertuin. Binnen dit gebied bevindt zich procentueel gezien de grootste oppervlakte waarmee de bezoeker niet actief kan acteren. Zowel de watertuin als de verhoogde groenstrook zijn niet te betreden door de bezoeker. Dit beperkt het open en vrije karakter dat wel binnen de rest van het park aanwezig is. Aanvullende paden voor een meer fijnmazige padenstructuur, meer zitgelegenheden en meer oppervlakte dat actief te gebruiken is door de bezoeker is gewenst. 3. Aantrekking vanuit de stad Het betrekken van de wandelroute tussen Stadhuisplein en Marktplein is essentieel voor de aantrekkingskracht van het nieuwe park. Voorstel is om in het plan een schets op te nemen voor het ontwerp van deze wandelroute. Hiernaast het voorstel om in de fasering van het plan te beginnen vanaf de stad met vernieuwing om het directe gebruik van de vernieuwingen te stimuleren met de aantrekking vanuit de stad.

Reactie gemeente:

Het verkleinen van het wateroppervlak betekent automatisch dat er sprake is van het compenseren van dat water elders in het watersysteem. Het nog verder verkleinen van het wateroppervlak zal daardoor niet vanzelfsprekend aan de orde zijn.

Het aanleggen van terrassen is op dit moment geen onderdeel van het schetsontwerp, omdat uit de samenspraak bleek dat daar door omwonenden geen enthousiasme voor is.

In de uitwerkingsfase van het ontwerp zal verder worden gekeken naar de padenstructuur en de gebruikswaarde van het diverse groen.

4. Het ziet er allemaal leuk uit en ik denk dat niemand hier bezwaar tegen kan hebben, maar het roept wel een aantal vragen op: 1. Als het Marseillepad verandert in een groenstrook, waar gaat de markt op zaterdag naar toe verplaatst worden? 2. Er wordt uitgegaan dat het oude Stadsmuseum een cultureel centrum van de nieuwe parkomgeving wordt. Is dat zo? In de berichtgeving is nu al sprake van de bouw van appartementen op deze plek. 3. Als er op de huidige Markt niet meer geparkeerd mag worden, levert dit een enorm probleem op voor de buurt. Je ziet dat nu al als de Markt in gebruik is voor evenementen. Oplossing is een ondergrondse parkeergarage, maar wat zijn de kosten? Waar is de ingang? Op de plek van Markt 10 wordt een woontoren en andere woningen gepland. Conclusie: De plannen zien er mooi uit, maar aan de uitwerking zie ik nog een groot aantal problemen kleven m.n. parkeergelegenheid.

Reactie gemeente:

Voor de korte en middellange termijn zal de positie van de warenmarkt niet veranderen. In overleg met de warenmarkt zal worden bekeken of dit op de lange termijn wenselijk en/of noodzakelijk is.

Het oude Stadsmuseum staat momenteel te koop en kan verschillende functies gaan huisvesten. In het schetsontwerp is het idee van een wandelverbinding door de tuin van het oude Stadsmuseum richting de buurtvaart opgenomen. Of deze wandelverbinding gerealiseerd kan worden is afhankelijk van de toekomstige functie van het oude Stadsmuseum.

De parkeergarage onder de Markt zal enerzijds de parkeerders voor het nieuw toe te voegen programma op de locaties Markt 10 en Frankrijklaan opvangen en anderzijds de vervallen parkeerplaatsen in de omgeving compenseren. Daardoor zal de parkeerdruk naar verwachting niet toenemen. De ingang van de parkeergarage zal gesitueerd worden aan de Frankrijklaan, zoals in de eerdere situatie ook het geval was. De kosten van de parkeergarage zijn afhankelijk van veel factoren.

5. Wij wonen in een appartement aan de Londenstraat. Hierbij de volgende opmerkingen: - Wij vinden het erg jammer (en zonde!) dat de sloot rondom het Dobbe-eiland gedempt zou worden. De sloot zit vol flora en fauna en is een veilige en rustige plek voor alle met name broedvogels. Uitwijken naar de grote plas is voor de vogels met een nest veel onveiliger ! - Als er eilandjes in de Dobbepas geplaatst gaan worden en misschien ook nóg meer bomen en beplanting in het park, wilt u er dan rekening mee houden dat de bomen niet te dicht bij de flats komen te staan. Bomen groeien in de loop van de jaren uit tot grote exemplaren en beperken dan de lichtval én het uitzicht van de flatwoningen ! Er zijn niet voor niets in het verleden al enkel bomen weggehaald ! - Als er dan tóch een groot grasveld zou komen, moet er veel meer gehandhaafd worden op het loslopen en poep opruimen van uitgelaten honden. Momenteel wordt er niet op toegezien en kan het verschrikkelijk stinken. Ook jagen loslopende honden vogels en andere dieren op ! Eigenlijk zou dit gebied helemaal verboden moeten worden voor honden! - Ook vrezen wij dat er op het grasveld gepicknickt gaat worden, wellicht met barbecues en rommel die achtergelaten wordt. Dit zou niet moeten worden toegestaan en streng op gecontroleerd worden ! - Als er evenementen komen op het grasveld, hou er dan rekening mee dat de muziek en ander geluid op zacht niveau blijft. Tegenwoordig horen we bij ieder evenement keiharde muziek, tot ergernis van velen ! Er wonen veel ouderen in de appartementen, die toentertijd voor deze locatie hebben gekozen, omdat het bedoeld was als stiltegebied !! Dit is onze mening en we weten dat veel bewoners van de appartementen het met ons eens zijn. We hopen dat deze punten meegenomen worden in uw overwegingen.

Reactie gemeente:

De exacte positie van de bomen zal in de uitwerking van het schetsontwerp worden bekeken.

In het Centraal Park is ruimte voor zowel rust als rumoer en voor verschillende activiteiten. Het op voorhand beperken of verbieden van diverse activiteiten is op dit moment niet aan de orde. Evenementen dienen zich te houden aan maximale geluidsnormen.

6. Commentaar HGOS: 1. Dit is een goed en passend ontwerp. 2. De voorgestelde verbetering van het Nicolaasplein is in orde. Een extra looproute via de tuin van het Oude Huys naar de overkant van de buurvaart is goed en ondersteunt het voorgenomen Oskam-wandelpad. 3. De extra brug over de Delftsewallen is minder geslaagd: hij vermindert het zicht op de Oude Kerk en is niet nodig omdat er al een pad langs de bebouwing ligt waarover men bij het Wilhelminapark kan komen. 4. Aanvullende wensen: a. De doorsteek door de tuin van het Oude Huys maakt het onwenselijk in die tuin te bouwen. Dit graag vastleggen b. De Buurvaart zou op den duur als vaarroute opengesteld moeten worden, dat geeft meerwaarde aan de recreatieve betekenis van het Centraal Park. c. De Leidsewallen worden ten onrechte niet meegenomen. Herinrichting als (voormalige) loskade is aantrekkelijk. Een bootje aan de kade zou de oude functie verduidelijken en de attractiewaarde vergroten.

Reactie gemeente:

De extra brug over de Delftsewallen is opgenomen in het schetsontwerp vanwege de wens voor een directere verbinding met het Wilhelminapark. In de uitwerking van het schetsontwerp zal nader worden bekeken of en op welke plek de brug exact kan worden geplaatst.

Het oude Stadsmuseum staat momenteel te koop en kan verschillende functies gaan huisvesten. In het schetsontwerp is het idee van een wandelverbinding door de tuin van het oude Stadsmuseum richting de buurvaart opgenomen. Of deze wandelverbinding gerealiseerd kan worden is afhankelijk van de toekomstige functie van het oude Stadsmuseum en de tuin.

Het idee om varen in het gebied met kleine bootjes mogelijk te maken is vaker genoemd in de samenspraak. De bruggen zouden hiervoor allemaal hoog genoeg moeten zijn. De Nicolaasbrug is om die reden ook al hoog genoeg vormgegeven.